

1814 г.

№ 98.

Южна Македония.

Добъръ познавачъ на южна Македония е билъ Кузинери. Той е служилъ като канцлеръ въ френското консулство въ Солунъ прѣз 1773—1779 г., отъ 1786—1793 г. билъ титулатенъ консулъ въ Солунъ, и най-сетиѣ въ врѣме на реставрацията, отъ 1815 г., заелъ пакъ сѫщата дѣлжност. Тогава именно отново обиколилъ южна Македония и написалъ съчинението си *Voyage dans la Macédoine, par Cousinéry. Paris 1831 2 vol.* Ще рече, неговитѣ свѣдѣния отъ края на XVIII в. сѫ провѣрени съ нови данни прѣзъ първите години на реставрацията. Кузинери на всѣкаждѣ се явява горещъ елинофилъ, та не бива да го укоряваме за пристрастие къмъ българитѣ.

Изобщо за християнското население въ Македония той казва: „Гърцитѣ, които сѫ стари пеласги, и българитѣ дошли отъ Татария прѣзъ Тракия, съставятъ мнозинството на това разноплеменно население. Гърцитѣ дѣржатъ горитѣ и планинитѣ, които сѫ ги запазили отъ нахлуването на българитѣ прѣзъ врѣме на завоеванието: българитѣ сѫщо продѣлжаватъ и сега да обитаватъ било въ други планини, било изъ полетата, дѣто нѣкога се настанали като побѣдители и дѣто турцитѣ, завоеватели по реда си, ги оставили, благодарение на земледѣлието, съ което се занимаватъ току-речи всички българи. Въ градоветѣ гърци и българи сѫ се смѣсили повече било чрѣзъ носията, било чрѣзъ езика и вѣрата си. Въ селата тѣ живѣятъ съвсѣмъ отдѣлени едни отъ други; тамъ и носията на българитѣ се различава повече отъ грѣцката носия“ (*En Macédoine... les Grecs, anciens Pélasges, et les Bulgares, venus de Tartarie par la Thrace, forment la majeure partie de cette population hétérogène. Les Grecs occupent les bois et les montagnes qui les ont garantis de l'invasion des Bulgares lors de la conquête; et ceux-ci continuent à habiter, soit dans d'autres montagnes, soit dans des plaines où ils s'étaient établis comme conquérants, et où les Turcs, conquérants à leur tour, les ont maintenus, à cause de la profession de cultivateurs qu'ils exercent presque tous. Dans les villes, les Grecs et les Bulgares sont plus confondus, soit par le costume, soit par le langage et la religion... Dans les campagnes, ils vivent entièrement isolés les uns des autres; c'est là aussi que le costume des Bulgares*